ARHĪVU DZĪVE

TIKŠANĀS ŠIBENIKĀ: KONFERENCE "MANTOJUMA PIEREDZES UZLABOŠANA – KULTŪRAS MARŠRUTU IZPĒTE"

2023. gada 23.–24. martā Šibenikā (Horvātija) norisinājās 8. starptautiskā konference "ICARUS Horvātijas dienas" (*8th ICARUS Croatia Days*). Šogad konferences tēma bija "Mantojuma pieredzes uzlabošana – kultūras maršrutu izpēte" (*Enhancing Heritage Experience – exploring Cultural Routes*). Konferenci organizēja ICARUS Horvātija sadarbībā ar konsorciju ICARUS (Starptautiskais Arhīvu izpētes centrs), projektu E–ROUTES, Valsts arhīvu Šibenikā un citiem sadarbības partneriem. Konferencē piedalījās dažādu nozaru speciālisti – mākslas galeriju, bibliotēku, arhīvu un muzeju pārstāvji, tādējādi veicinot pieredzes apmaiņu un starpdisciplināru diskusiju. Konferences programma ietvēra vairāk nekā 60 prezentāciju, un tās dalībnieki pārstāvēja kultūras iestādes un atmiņas institūcijas no dažādām Eiropas valstīm – Horvātijas, Serbijas, Slovēnijas, Bosnijas un Hercegovinas, Ziemeļmaķedonijas, Melnkalnes, Austrijas, Ungārijas, Itālijas, Spānijas, Nīderlandes, Bulgārijas, Slovākijas, Lielbritānijas, Vācijas un Latvijas.

Konferencē piedalījās arī Latvijas Nacionālā arhīva (LNA) Latvijas Valsts vēstures arhīva Fondu analītikas un uzziņu sistēmu nodaļas vadītāja Ineta Didrihsone-Tomaševska un arhīvu eksperte uzziņu sistēmas jautājumos Enija Rubina, LNA Dokumentu publikāciju un popularizēšanas nodaļas vadītāja Anita Čerpinska, vadošā pētniece Aiga Bērziņa-Kite un pētniece Anete Korbi.

Šī gada konferences tēma apvienoja kultūras mantojuma saglabāšanas un popularizēšanas nepieciešamību ar tūrisma maršrutu izpētes iespējām. Konferences mērķis bija izzināt jaunas pieejas, ko īstenot kultūras tūrisma maršrutu veidošanā un popularizēt kultūras mantojumu, kas saistīts ar pagātnes un tagadnes ceļošanas pieredzi Eiropā, iepazīstinot ar to pēc iespējas plašāku auditoriju. Šī tikšanās deva iespēju iepazīties ar atšķirīgām idejām un darbības virzieniem no dažādu jomu starptautisku profesionāļu skatupunkta, aktualizējot mūsdienu tūrisma tendences meklēt kvalitatīvu informāciju un jaunus rīkus kultūras mantojuma izzināšanai.

Konference bija organizēta divu dienu garumā un vairākās paralēlās sekcijās, tādēļ konferencei bija divas norises vietas – Svētā Jēkaba katedrāles Interpretācijas centrs "*Civitas Sacra*" un Juraja Šižgoriča Šibenikas pilsētas bibliotēka.

Šajā rakstā nav iespējams minēt visas prezentācijas, kas izskanēja konferences ietvaros, tāpēc iepazīstināsim ar, mūsuprāt, svarīgākajiem un inovatīvākajiem projektiem. Prezentāciju secības pamatā ir pašas konferences programma.

Konferenci atklāja tās līdzorganizatori un šī gada sadarbības partneri. Pirmajā sadaļā tika prezentēti Eiropas Komisijas līdzfinansēti projekti, kas galvenokārt saistīti ar dokumentu digitalizācijas iespējām un to pieejamības nodrošināšanu.

Latvijas Nacionālā arhīva pārstāves 8. starptautiskajā konferencē "ICARUS Horvātijas dienas". No kreisās: LNA Dokumentu publikāciju un popularizēšanas nodaļas pētniece Anete Korbi, vadošā pētniece Aiga Bērziņa-Kite, LNA Latvijas Valsts vēstures arhīva Fondu analītikas un uzziņu sistēmu nodaļas arhīvu eksperte uzziņu sistēmas jautājumos Enija Rubina, nodaļas vadītāja Ineta Didrihsone-Tomaševska un LNA Dokumentu publikāciju un popularizēšanas nodaļas vadītāja Anita Čerpinska

Projekta *Europeana*[1] biznesa attīstības menedžere Milena Popova (*Popova*) piedāvāja ieskatīties aktuālajās iniciatīvās un augošajās iespējās digitālā kultūras mantojuma saglabāšanas un izpētes jomā. Šī prezentācija informēja par projekta *Europeana* pakalpojumiem un produktiem un aktualizēja iespējas, kā varētu uzlabot dažādu institūciju digitālo transformāciju un izmantot kultūras mantojuma digitalizāciju pētniecībā, izglītībā, tūrismā un citās radošajās industrijās. Projekts *Europeana* ir Eiropas kultūras mantojuma kopīga datu telpa, un tajā piedalās vairāk nekā 4000 institūciju Eiropā, to skaitā muzeji, bibliotēkas, arhīvi un galerijas. Projekta pārstāve uzsvēra, ka šī projekta datubāzēs arhīvi diemžēl ir vismazāk pārstāvēti.

ICARUS zinātniskā projekta "Eiropas digitālie dārgumi: simtgades arhīvu pārvaldība 21. gadsimtā", saīsināti "Eiropas digitālie dārgumi" (*European Digital Treasures: Management of centennial archives in the 21st century; short: European Digital Treasures*)[2]

[1] Vairāk par projektu sk.: https://www.europeana.eu/en.
[2] Vairāk par projektu sk.: https://www.digitaltreasures.eu/.

stratēģiskais vadītājs Karls Heincs (*Heinz*) iepazīstināja ar projekta iniciatīvām un šī brīža aktualitātēm.

Projekta galvenais mērķis ir apvienot Eiropas mantojumu, jo īpaši tā digitālās versijas, nodrošināt plašu redzējumu, pieejamību un izmantošanu. Šī mērķa īstenošanai projekta ietvaros tiek piedāvātas dažādas iniciatīvas. Prezentācijas ietvaros K. Heincs sniedza ieskatu dažos piemēros, kas, viņaprāt, visspilgtāk ataino arhīvu dokumentu pieejamības veicināšanu un popularizēšanu. Viena no redzamākajām aktivitātēm ir virtuālās izstādes, kurās šī projekta ietvaros piedalās vairāku valstu arhīvi, tādējādi veidojot digitālās kolekcijas, kas realitātē nav apskatāmas vienuviet. Kā uzsver prezentācijas autors, digitālo kolekciju potenciāls var mainīt informācijas izmantošanas veidu un izstrādāt jaunas saglabāšanas, organizēšanas un piekļuves iespējas.

Projekts "Eiropas digitālie dārgumi" pēdējo desmit gadu laikā ir ieguldījis nozīmīgus resursus arhīvos glabāto materiālu digitalizācijā. Šī projekta ietvaros digitalizētie materiāli ir apskatāmi brīvpieejas portālos, taču tie nerada ekonomisko atdevi. Autors uzsver, ka viens no digitālā laikmeta izaicinājumiem ir atmiņas institūciju pārorientēšanās uz jauniem uzņēmējdarbības modeļiem un institucionālo uzņēmumu attīstība saistībā ar digitalizāciju. Viens no ierosinājumiem ir veidot suvenīru sērijas, kuru iedvesmas avoti ir arhīvos glabātie dokumenti. Līdzīgi kā muzeju veikalos, kur ir iespējams iegādāties dažāda veida priekšmetus – sākot ar grāmatām un beidzot ar kartītēm, pierakstu blociņiem un dažādām galda spēlēm, kas izstrādāti, balsoties uz muzejā esošajiem apskates objektiem un mākslas darbiem, arī arhīvi varētu izmantot šādu iespēju un izstrādāt produktus, kas popularizētu arhīvā glabātos dokumentus.

Serbijas bibliotēku asociācijas (*Bibliotekarsko drustvo Srbije*) prezidents Bogdans Trifunovičs (*Trifunović*) prezentēja projektu "Ceļojumu maršruti laikā pa Eiropu" (*Time travel routes through Europe*), saīsināti E-ROUTES.[3] Šis projekts ir izstrādāts ar mērķi iepazīstināt ar Eiropas ceļojumu maršrutiem, izmantojot atmiņas institūciju krājumos esošos materiālus. Digitalizētajos ceļojumu materiālu krājumos ietilpst dienasgrāmatas, biogrāfijas, mākslas darbi, fotogrāfijas un citi materiāli. Projekta ietvaros izveidotās digitālās kolekcijas ļaus iepazīties ar ceļojumu maršrutiem un ceļotāju pieredzi laika posmā no 18. gs. līdz mūsdienām. E-ROUTES ģeogrāfiskajā interešu lokā ir četras valstis – Itālija, Slovēnija, Horvātija un Serbija, kas ir vēsturiski cieši saistītas. Projekta veidotāji ir ieinteresēti apkopot vēsturiskas liecības no dažādu Eiropas valstu atmiņas institūcijām, kas saistīti ar ceļojumiem pa minētajām zemēm no 18. gs. līdz mūsdienām, tādējādi nodrošinot pamatu kopīgam Eiropas kultūras mantojumam, kas šķērso laika un telpas robežas. Šī projekta kopējais darbības laiks ir trīs gadi, un 2025. gadā ir ieplānota konference, kurā būs iespēja iepazīties ar šī projekta rezultātu, iegūto pieredzi un zināšanām. B. Trifunovičs iepazīstināja konferences auditoriju ar šī projekta plānotajām un pašlaik notiekošajām aktivitātēm, mērķiem un gaidāmajiem rezultātiem.

Pārstāve no Māstrihtas Universitātes (Nīderlande) Bridžita Lenormāna (*Le Normand*) atklāja konferences otro sekciju ar prezentāciju "Vietas spēks: mobilo tālruņu tehnoloģiju potenciāla izpēte, lai pastāstītu jaunus stāstus par strīdīgajām pilsētām" (*The power of place: exploring the potential of mobile phone technologies for telling new sto-*

[3] Vairāk par projektu var uzzināt šeit: https://e-routes.eu/.

ries about contested cities). Prezentācijas ietvaros B. Lenormāna – vēsturniece un šī projekta vadošā pētniece – demonstrēja mobilo aplikāciju *Rijeka Fiume in Flux,*[4] kas piedāvā ielūkoties Rijekas pilsētas (Fiume itāļu valodā) sarežģītajā un daudzšķautņainajā vēsturē. Lietojot šo mobilo aplikāciju, iespējams izpētīt pilsētu trīs dažādos veidos: orientējoties pēc pilsētas kartes, paplašinātās realitātes režīmā vai izvēloties konkrētas pilsētas vietas pēc aplikācijā atrodamā saraksta. Šo lietotni var izmantot, staigājot pa pilsētu, bet tikpat labi ar šīs aplikācijas palīdzību iespējams uzzināt interesantus faktus par pilsētas vēsturi, atrodoties jebkurā citā pasaules vietā. Mobilā lietotne ir izstrādāta, pateicoties starptautiskam un starpdisciplināram pētniecības projektam pēc Britu Kolumbijas Universitātes Okanaganā (Kanāda) iniciatīvas.

Frederike van Auverkera (*van Ouwerker*) uzstājās ar prezentāciju "Uz atrašanās vietu balstīta spēle, lai vairotu izpratni par svētā Mārtiņa kultūras mantojuma maršrutu" (*A location-based game to raise awarness about the cultural heritage route of St Martin*). Kopš pirmo mobilo viedtālruņu parādīšanās mobilo lietotņu iespējas ir strauji attīstījušās, izstrādājot arvien jaunas iespējas un risinājumus. Pašlaik ir pieejams neskaitāmi daudz un dažādu virtuālo spēļu, taču, pēc pētnieces domām, tās galvenokārt koncentrējas uz virtuālo vidi, nevis nodrošina radošu reālās pasaules izzināšanu. Digitālo tehnoloģiju radoša integrācija kultūras mantojuma popularizēšanā sniedz vērtīgas iespējas tieši jaunākās mērķauditorijas vidū. Kultūras mantojuma maršrutu izzināšana ir viens no veidiem, kā atklāt bagāto un daudzveidīgo Eiropas mantojumu. Daudzi no šiem maršrutiem ir izveidoti par godu kristiešu svētajiem. Viena no šīm kristietības ikonām ir Romas armijas karaspēka virsnieks, vēlāk pazīstams kā svētais Mārtiņš. Prezentētā projekta mērķis ir izveidot interaktīvu spēli. Tās atrašanās vieta būs Svētā Mārtiņa katedrāle Utrehtā (Nīderlandē). Šis projekts tapis, sadarbojoties ar Svētā Mārtiņa Utrehtas fondu (*Sint Maarten Utrecht Foundation*), un galvenā uzmanība ir pievērsta tam, kā uz atrašanās vietu balstītas spēles var izmantot, lai iepazītu kultūras mantojuma vietas jaunā un atraktīvā veidā. Šis projekts ir tapšanas procesā, un gatava spēles versija vēl nav pieejama.

Trešā konferences sekcija, kas norisinājās Šibenikas pilsētas bibliotēkā, sākās ar referātu, kas aizveda klātesošos tālā pagātnē, atraujot no digitālās pasaules un iezīmējot daudz senākas liecības par mijiedarbību starp Vidusjūras reģioniem.

Redingas Universitātes (Lielbritānija) bibliotēkas pētniecības projektu vadītājs Deivids Satons (*Sutton*) uzstājās ar prezentāciju "Libānas maršruti, Libānas saknes: izsekot feniķiešu kultūras un ēšanas tradīcijas Vidusjūras reģionā" (*Lebanese routes, Lebanese roots: following Phoenician cultural and food traditions around the Mediterranean region*).[5] Šī prezentācija pievērsa uzmanību feniķiešu kultūras tradīciju ietekmei un izplatībai Vidusjūras austrumu reģionā, kas aizsākās aptuveni 1. gadu tūkstotī pirms Kristus.

Trešajā konferences sekcijā ar prezentāciju uzstājās arī LNA Latvijas Valsts vēstures arhīva Fondu analītikas un uzziņu sistēmu nodaļas vadītāja Ineta Didrihsone-Tomaševska un arhīvu eksperte uzziņu sistēmas jautājumos Enija Rubina ar referātu "Virtuālā tūre

[4] Vairāk par projektu sk.: https://rijekafiumeinflux.com/it/pagina-iniziale/.

[5] Kā norāda autors, prezentācija sagatavota, balstoties uz šādu publikāciju: Sutton, David C. (2020). Lebanese Sea Power: Food and Phoenicians. In: McWilliams, Mark (ed). *Food and Power: Proceedings of the Oxford Symposium on Food and Cookery 2019*. London: Prospect Books, pp. 316–326.

Rīgas pilsētas arhīvā – jaunas kultūrtelpas izveide" (*Virtual Tour of Riga City Archive – creating a new Cultural Space*).[6]

Enija Rubina iepazīstināja klātesošos ar Latvijas Nacionālajam arhīvam piederošajām bijušā Rīgas pilsētas arhīva unikālajām telpām. Tā interjers ir veidots 19. gs. un līdz šim brīdim ir saglabājies gandrīz nemainīgs. Tajā glabājas arī liela daļa Rīgas pilsētas vēstures dokumentu no 16. līdz 20. gadsimtam. Kaut arī šī Latvijas Nacionālā arhīva daļa vienmēr ir bijusi ļoti nozīmīga Rīgas pilsētai, līdz šim tā palikusi maz zināma sabiedrībai. Lai padarītu to pēc iespējas pieejamāku un popularizētu tajā glabātos dokumentus, īpaši Rīgas rātes protokolus, kas 2021. gadā ir iekļauti UNESCO reģistrā "Latvijas nacionālā pasaules atmiņa", Latvijas Nacionālais arhīvs ir izveidojis Rīgas pilsētas arhīva virtuālo tūri. Virtuālā tūre ļauj ne tikai izstaigāt arhīva telpas, bet tajā ir pievienotas arī fotogrāfijas, video un papildu informācija par arhīva vēsturi un tajā glabātajiem dokumentiem.

Par projektu "Budapeštas laika mašīna" (*Budapest Time Machine*)[7] vairāk stāstīja Budapeštas pilsētas arhīva (Ungārija) pārstāvis Ištvāns Keņerešs (*Kenyeres*) referātā "Kultūras tūrisms: labākās prakses sabiedrības iesaistīšanā, izmantojot kultūras mantojumu, atklājot mūsdienu ceļotāju mantojumu un tā kultūras interpretāciju" (*Cultural tourism: best practices in engaging the public through cultural heritage, revealing heritage from modern travelers and its cultural interpretation*).

"Budapeštas laika mašīnas" izstrādi Budapeštas pilsētas arhīvs veica 2017. gadā. Vēlāk projektam pievienojās Budapeštas Ervina Sabo bibliotēka, bet pavisam nesen – Obudas Universitātes (Ungārija) Mikoša Ibla Arhitektūras un civilās celtniecības fakultāte, kas nodrošinās projektā paredzētās 3D rekonstrukcijas. Šī projekta ietvaros ir izveidota datubāze, kurā iespējams apskatīt unikālus arhīva avotus – digitalizētas Budapeštas kartes, kas savstarpēji sinhronizētas, izmantojot GPS koordinātas, un vektorizētas pilsētas attīstības vēsturiskās kartes piecos laika punktos – 1837., 1872., 1908., 1916., 1938. gadā. Platforma ļauj pārlūkot arī ar nozīmīgām ēkām un to īpašniekiem saistītus vēsturiskus dokumentus, notariālus aktus un cita veida liecības, kas veicina izpratni par pilsētas vēsturi un tās attīstību.

Gustavo Nogeira (*Nogueira*) no Frīdriha Šillera Jēnas Universitātes (Vācija) pārstāvēja "C4 izglītības projektu" (*C4 Education Project*).[8] Šī projekta mērķis ir radīt platformu, kas veicina sadarbību starp digitālo rīku attīstīšanas speciālistiem un galerijām, bibliotēkām, arhīviem un muzejiem, tādējādi veicinot digitālo transformāciju un tehnoloģiju inovāciju ieviešanu kultūras iestādēs un radošajās industrijās kopumā. C4 projekts risina vajadzību saglabāt konkurētspēju digitālajā laikmetā un sekot līdzi jaunākajām tehnoloģijām, lai uzlabotu darbspējas un sasniegtu jaunas auditorijas. Platforma ietver arī profesionālās pilnveides kursus, ko pasniedz jomas eksperti, lai veicinātu atmiņas institūciju darbinieku zināšanu un prasmju attīstīšanu, kas nepieciešamas, lai efektīvi izmantotu digitālos rīkus un kopīgi radītu jaunus digitālos risinājumus.

[6] Virtuālo tūri sk.: http://www.archiv.org.lv/rigaspilsetasarhivs/index.php/virtuala-ture/.
[7] Vairāk par projektu sk.: https://www.hungaricana.hu/en/databases/budapest-time-machine/.
[8] Vairāk par projektu sk.: https://heritageinnovation.eu/c4education/.

C4 izglītības projekts norisinās ar "Radošā Eiropa" atbalstu. Tas sāka darbību 2022. gada jūlijā un būs spēkā līdz 2024. gada jūnijam. Tā sadarbības partneri ir Jēnas Universitāte, Laika mašīnas organizācija (*Time Machine Organisation*), Starptautiskais arhīvu pētniecības centrs (*International Centre for Archival Research,* ICARUS) un Nīderlandes Skaņas un attēla institūts (*Netherlands Institute for Sound and Vision*). Projekts darbojas ar Eiropas Savienības līdzfinansējumu.

Luka Strašeks (*Strašek*) prezentēja referātu "Tiešsaistes izstādes par ostas mantojumu TEMPUS projekta ietvaros" (*Online Exhibitions on Port Heritage within the TEMPUS Project*). TEMPUS ir pētniecības projekts, kura mērķis ir Adrijas jūras ostas mantojuma pilsētvides rekonstrukcija. Projekta ietvaros Horvātijas piekrastes Jūrniecības un vēstures muzejs Rijekā (*Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka*) izveidoja divas tiešsaistes izstādes. Pirmā izstāde sniedz vēsturisku pārskatu par katras projektā iesaistītās ostas pilsētas komerciālajām, ražošanas un atpūtas aktivitātēm un iezīmē ostu ekosistēmu attīstību.[9] Otras virtuālās izstādes saturs pievērš uzmanību kultūras mantojuma izmantošanas praktiskiem ieguvumiem visā pasaulē, kā arī piedāvā ieteikumus novārtā atstāto ostu un industriālā mantojuma pielietošanas iespējām.[10] 20. gs. sabiedrības uztvere par kultūras mantojumu ir piedzīvojusi vairākas izmaiņas. Par kultūras mantojuma vērtību un potenciālajiem ieguvumiem ir jāinformē vietējie iedzīvotāji, kas ir vissvarīgākā kultūras mantojuma aizsardzības procesa sastāvdaļa, tādēļ ir būtiski vairot sabiedrības izpratni par kultūras mantojumu.

Starptautiskās konferences "ICARUS Horvātijas dienas" otrajā dienā Latvijas Nacionālo arhīvu pārstāvēja LNA Dokumentu publikāciju un popularizēšanas nodaļas vadītāja Anita Čerpinska un vadošā pētniece Aiga Bērziņa-Kite ar referātu "Kvalitatīva (starp)kultūras mantojuma veidošana: Latvijas Nacionālajā arhīvā glabāto ceļošanas dokumentu izmantošanas iespējas" (*Creating high-quality (inter)cultural heritage: possibilities to use travel documents held by the National Archives of Latvia*). Prezentācijas ietvaros Aiga Bērziņa-Kite iepazīstināja auditoriju ar ceļojumu dokumentiem, kas glabājas LNA Latvijas Valsts vēstures arhīvā. Autore pievērsa uzmanību tādiem ceļošanas dokumentiem kā pases, dažāda veida atļaujas, Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas un policijas materiāli, kā arī dienasgrāmatas, vēstules un citi, kuros bieži vien ir dokumentēti ceļojumi un ceļotāju pieredzes stāsti. Prezentācijas ietvaros Aiga Bērziņa-Kite pievērsa uzmanību ceļošanas dokumentu izmantošanas iespējām, vienlaikus iezīmējot pētniecības problēmas un digitalizācijas perspektīvas, kas padarītu šos dokumentus pieejamus plašākam cilvēku lokam.

Juraja Dobrilas Pulas Universitātes (Horvātija) pārstāve Danijela Grubišiča (*Grubišić*) uzstājās ar prezentāciju "Šibenikas rakstniecības brīnumi: Literārais ceļš" (*Writing wonders of Šibenik: Literary road*). Autore norāda, ka Šibenikā atrodas daudz UNESCO pasaules mantojuma reģistrā iekļauti objekti un tā ir kā Eiropas kultūras krustceles. Šibenikā dzimuši un dzīvojuši arī daudzi nozīmīgi rakstnieki. Apkopotās ziņas par šiem rakstniekiem un izveidotie maršruti ļautu iepazīt pilsētu caur pazīstamām personībām gadsimtu pēc gadsimta, dodot iespēju ieraudzīt to citām acīm. Šī maršruta punkti varētu būt ēkas,

[9] Virtuālo izstādi sk.: https://myportheritage.eu/exhibitions.
[10] Virtuālo izstādi sk.: https://myportheritage.eu.

kurās rakstnieki ir dzimuši, dzīvojuši, rakstījuši, kā arī viņu darbos minētās vietas, kas atrodas Šibenikā. Maršrutā būtu iekļautas arī materiālās liecības, kas saglabājušās muzejos, arhīvos un bibliotēkās, kā arī nemateriālās liecības, kas atstātas mantojumā šo rakstnieku darbos.

Pārstāves no Rakstnieču maršrutu Kultūras tūrisma asociācijas (*Cultural Tourist Association Women Writters Route*)[11] Mateja Jančara (*Jančar*) un Andreja Rihtere (*Rihter*) konferencē piedalījās ar prezentāciju "Rakstnieču maršruts: novārtā atstātas vēstures tūrisma un radošais potenciāls" (*Women Writers Rout – Tourist and creative potential of neglected history*).

Šis izveidotais maršruts atklāj rakstnieču dzīvi un daiļradi 19. un 20. gs. mijā. Tas bija laiks, kad kultūras, mākslas un sabiedriskajā dzīvē arvien vairāk sāka ienākt sievietes, un viņu balsis vairs nevarēja ignorēt. Maršruts piedāvā apmeklētājiem aizraujošu ceļojumu pa reālām un iedomātām vietām, atklājot viņu dzīvesstāstus, literāro jaunradi, valodas krāšņumu un sociālo cīņu par vienlīdzību. Ar dažādu aktivitāšu palīdzību projekts veicina rakstnieču atpazīstamību, nozīmīgumu un ieguldījumu Eiropas kultūrā. Šis projekts 2022. gadā saņēma prestižo Eiropas Padomes Kultūras ceļa sertifikātu.

Kata Žgaņera (*Žganjer*) un Melani Sikavica (*Sikavica*) uzstājās ar prezentāciju "Šibenikas kultūras cietokšņu popularizēšana" (*Connecting and promoting fortified heritage on the case of Fortress of Culture Šibenik*). Projekts "Šibenikas kultūras cietokšņi" piedāvā ilgtspējīgu kultūras mantojuma apsaimniekošanu un saglabāšanu, revitalizējot trīs Šibenikas cietokšņus – Sv. Miķeļa, Barona un Sv. Jāņa cietoksni. Cietokšņi ir pielāgoti jaunām sabiedriskām funkcijām, tādējādi veicinot vietējo iedzīvotāju izpratni par kultūras mantojuma saglabāšanas nozīmīgumu, kā arī iesaistot sabiedrību to ilgtspējības veicināšanā. Pēdējos gados, pateicoties vairākiem Eiropas Savienības finansētiem projektiem, kā arī projekta "Šibenikas kultūras cietokšņi" iniciatīvām, pilsētas vēsturiskie nocietinājumi ir kļuvuši redzami Eiropas kultūras kartēs un maršrutos.

Piedalīšanās starptautiskajā konferencē "ICARUS Horvātijas dienas" bija neatkārtojama iespēja iepazīt starptautiska mēroga digitālo platformu attīstības aktualitātes, kā arī uzzināt par mazāk apjomīgām iniciatīvām, kas ir neatņemama sastāvdaļa sabiedrības izglītošanas un iesaistes procesā. Konferences tēma par kultūras maršrutu izpēti Eiropā bija plaši pārstāvēta, tādējādi radot lielisku platformu zināšanu un ideju apmaiņai starp dažādu nozaru profesionāļiem. Šī tēma atgādināja par nepieciešamību popularizēt kultūras mantojumu, pievēršot uzmanību digitālo rīku ieviešanai un radošai kultūras mantojuma interpretācijai.

Anete Korbi

[11] Vairāk par projektu sk.: https://www.womenwriters.eu/.